

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

โดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

A Study on The Relationship Between School Administration Factors and Early Childhood Education Management of Brain-Based Learning in Schools Under Trat Primary Educational

Service Area Office

สุภาภรณ์ เทียงทางธรรม¹ และพรสวรรค์ ศิริศาสนันท์²

¹นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี,

E-mail : sirasa.porn@gmail.com

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี,

E-mail : onenaja25@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด 2) ศึกษาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในปีการศึกษา 2562 จำนวน 190 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน เครื่องมือการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยใช้สมองเป็นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการด้านบุคลากร และด้านสภาพแวดล้อม

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหารการศึกษา, การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย, การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

ABSTRACT

This research is quantitative research. Its objectives are 1) to study the factors of school administration in Under the Office of Trat Primary Education Area 2) Study the level of early childhood education by using the brain as the base in the school And 3) to study the relationship between educational administration factors and early childhood education by using the brain as the base in the school. Under the Office of Trat Education Service Area. The sample consisted of early childhood teachers in schools. Under the Office of Trat Primary Educational Service Area in the academic year 2019, amount 190 persons, specimens were determined by using the comparison table of Craigie and Morgan. Research tools It is a questionnaire with 5 rating scales. The whole confidence value is .98. The statistics used for data analysis are mean, standard deviation. And the Pearson product moment correlation coefficient.

The results of the research revealed that 1) the factors of school administration in schools. Under the Office of Trat Education Service Area Overall, it is at a high level. 2) Early childhood education management using the brain as the school. Under the Office of Trat Education Service Area Overall, it is at the high level. 3) The relationship between the educational administration factors and Early childhood education management using the brain as a school There is a positive relationship with the provision of early childhood education. By using the brain as the base with statistical significance at the .01 level of budget, materials, equipment Management, personnel and environment

Keywords: Educational Administration Factors, Early Childhood Education Management, Brain-Based Learning Management

1. บทนำ

ประเทศไทยจะเจริญก้าวหน้าและพัฒนาในด้านต่างๆ ต้องอาศัยกำลังคนในประเทศเป็นปัจจัยสำคัญ และกำลังคนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาเพราะเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาหาความรู้ ความคิด ความประพฤติ เจตคติ ค่านิยม เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข อันจะส่งผลให้การพัฒนาประเทศ ทำได้อย่างราบรื่นและรวดเร็ว การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นความคาดหวังของสังคมโดยหวังว่าการจัดการศึกษา มุ่งเน้นพัฒนาเด็กให้เติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นวัยที่เหมาะสมในการพัฒนาให้เกิดความพร้อมทั้งด้านความรู้และปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่มีพัฒนาการเจริญเติบโตด้านสมองกว่าวัยอื่นๆ ดังนั้นการจัดการศึกษาระดับนี้ควรได้รับการพัฒนา อย่างถูกวิธี และเป็นระบบ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 5)

การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กทุกคน เพราะเป็นการเตรียมตัวในระยะต้นของชีวิตก่อนที่จะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา การศึกษาระดับนี้มุ่งจัดให้เด็กวัย 3-5 ปี ซึ่งเป็นวัยสำคัญในการวางรากฐานของชีวิต เพราะเป็นช่วงที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนบุคลิกภาพอันเป็นพัฒนาการต่อเนื่องมาจากวัยทารก ดังนั้นเด็กวัย 3-5 ปี จึงควรได้รับการเตรียมความพร้อมในทุกด้านของการพัฒนา และให้ไปอย่างถูกทิศทางและต่อเนื่อง เพื่อเป็นพื้นฐานในอนาคตของวงการศึกษา ปัจจุบันยอมรับว่าการให้

การอบรมเลี้ยงดูและการเตรียมความพร้อมเพื่อไปสู่การเรียนรู้อย่างถูกวิธีจะทำให้เด็กได้มีการพัฒนาที่ดีทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม สติปัญญา และความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งจะมีผลทำให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีและมีคุณภาพเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ (กฤษณา สมะวรรณนะ, 2547 : 8)

ดังนั้น การนำหลักการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมอง จึงเป็นการเสริมความมั่นใจให้กับครู ปฐมวัยในการจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อวางรากฐานของการเรียนรู้ที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับวัยและพัฒนาการทุกด้าน ทั้งกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม ปัญญาหรือจิตวิญญาณ ช่วงวัยนี้เด็กจะมีการเจริญเติบโตในอัตราที่สูงที่สุด โดยเฉพาะระบบประสาทและสมองซึ่งเจริญเติบโตได้ถึงร้อยละ 80 ของผู้ใหญ่ เป็นระยะที่สมองเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุดในชีวิต ศักยภาพแห่งการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ สามารถพัฒนาได้อย่างเต็มที่ หากได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการพัฒนาการทุกด้านต่อเนื่องไปจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่

การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain - Based Learning) เป็นการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ วิธีการเรียนรู้หรือการทำงานของสมองทางธรรมชาติ เช่น ในเรื่องของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จะเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิธีการทำงานของสมอง แทนที่จะสอดคล้องกับ อายุ ชั้นเรียน หรือห้องเรียนเพียงอย่างเดียว เพราะเด็กอายุเท่ากันสมองอาจไม่เหมือนกันก็ได้ เนื่องจากได้รับการถ่ายทอดสติปัญญาจากบรรพบุรุษ และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสมาธิเพื่อเตรียมความพร้อมโดยการทำสมาธิเล่าเรื่อง ออกกำลังกาย แล้วให้นักเรียนมีโอกาสลงมือปฏิบัติจริงรู้จักฝึกฝนศึกษาค้นคว้า สร้างองค์ความรู้หรือผลงาน โดยการร่วมคิดร่วมทำและยังมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนความสามารถหรือทักษะและจำเรื่องที่เรียนได้ และการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเป็นการสอนย้ำซ้ำทวนด้วยกิจกรรมหลากหลาย โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นระบบด้วยตนเอง ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ถาวร (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2553 : 65)

การนำนโยบายเรื่องการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน มาปฏิบัติงานในโรงเรียนนั้นต้องอาศัยทรัพยากรทางการศึกษา ซึ่งทรัพยากรทางการศึกษาถือว่าเป็นปัจจัยการบริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษา และสามารถบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุตามจุดมุ่งหมายในแต่ละด้าน ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยด้านบุคคล ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ ด้านการจัดการ และด้านสภาพแวดล้อม หากผู้บริหารไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษา ก็อาจทำให้ไม่สามารถบริหารจัดการการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ได้ตามจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้ หรืออาจทำได้แต่ไม่ได้ประสิทธิภาพ ดังนั้นการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพหรือประสพผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น ต้องอาศัยปัจจัยการบริหารสถานศึกษาเป็นตัวส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีความต้องการ ในการพัฒนา โรงเรียนและคุณภาพ การศึกษา จึงเข้าร่วมเป็นโรงเรียนแกนนำและโรงเรียนเครือข่ายตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมองหรือ “ Brain - Based Learning Model ” และในปี พ.ศ.2558 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้มีโครงการ “พลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่านออกเขียนได้ใน 1 ปี” ตามแนวทางการพัฒนาการทางสมอง (Brain-Based Learning) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงมีนโยบายทำให้โรงเรียนทุกโรงเรียน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้

แบบใช้สมองเป็นฐานไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ครบทุกโรงเรียน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาดรช. ได้ส่งเสริมให้ครูแต่ละโรงเรียนนั้นได้เข้าร่วมการอบรมในเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้สมอง เป็นฐาน เพื่อที่จะได้นำความรู้ในเรื่องของ (Brain-Based Learning) ทั้งในด้านของกระบวนการจัดการเรียนรู้ การ จัดสภาพแวดล้อมภายใน โรงเรียนและห้องเรียน การใช้สื่อในการจัดกิจกรรมโดยมุ่งเน้นแก้ไขปัญหาอ่านไม่ออกเขียน ไม่ได้ของนักเรียนในแต่ละโรงเรียน ซึ่งได้มีการดำเนินงานในโรงเรียนตามแนวทางกลยุทธ์ 5 ดอก ได้แก่ 1. สนามเด็กเล่น 2. ห้องเรียน 3. กระบวนการเรียนรู้ 4. หนังสือแบบฝึกหัดและใบงาน 5. สื่อนวัตกรรมที่กระตุ้นสมอง (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558 : 12) จากการดำเนินงานไปของแต่ละโรงเรียนไปแล้วนั้น จากรายงานผล การดำเนินงานโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่านออกเขียนได้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรช. นั้นพบปัญหาใน เรื่องของการดำเนินงานส่วนใหญ่เน้นการดำเนินงานเฉพาะกลยุทธ์ดอกที่ 1 และ กลยุทธ์ดอกที่ 2 คือ ด้านสนามและ ห้องเรียน เท่านั้นและยังดำเนินการไม่ครบตามแนวทางกลยุทธ์ทั้ง 5 ดอก ทำให้การดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จ เท่าที่ควร อาจมีสาเหตุมาจากปัจจัยการบริหารสถานศึกษาต่างๆ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรช., 2560 : 9)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย การบริหาร สถานศึกษากับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาดรช. ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ให้กับผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปปรับใช้ ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เหมาะสมกับครูผู้สอน และผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนมากที่สุด

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรช.
2. เพื่อศึกษาระดับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยใช้สมองเป็นฐานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรช.
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมอง เป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรช.

3. สมมุติฐานในการวิจัย

ปัจจัยการบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยใช้สมองเป็นฐาน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรช.

4. การดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรช. ในปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 345 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 190 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2560 : 77)

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาจากทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นกรอบความคิดในการวิจัย

2. ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามกรอบความคิดที่กำหนด ประกอบด้วย ปัจจัยทางการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

3. นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นขอคำแนะนำ และตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC) และความเหมาะสมถูกต้องชัดเจนของภาษาและการใช้คำเลือกข้อความ ที่มีค่าความเที่ยงตรง ตั้งแต่ระดับ 0.50 ขึ้นไป

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นโดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202 - 204)

5. จัดพิมพ์แบบสอบถามจำนวนเท่ากับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้บริหาร โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 190 ฉบับ พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้โรงเรียนส่งแบบสอบถามกลับมายังผู้วิจัย โดยผู้วิจัยกำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ครบ 190 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและรายข้อ

2. วิเคราะห์ข้อมูลการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและรายข้อ

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้ สมองเป็นฐานใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r_{xy})

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (Mean)

2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC)

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r_{xy}) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

5. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตราด ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาใน โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ (n = 190)			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. ด้านบุคลากร	4.14	0.65	1	มาก
2. ด้านงบประมาณ	4.10	0.59	2	มาก
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	3.71	0.63	5	มาก
4. ด้านการจัดการ	3.85	0.58	4	มาก
5. ด้านสภาพแวดล้อม	3.97	0.70	3	มาก
รวม	3.95	0.49		มาก

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.14$) ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.10$) ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 3.97$) ด้านการจัดการ ($\bar{X} = 3.85$) ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.71$)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้าน

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยใช้สมองเป็นฐาน	ระดับการปฏิบัติ (n = 190)			
	$\bar{X}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. ด้านสนามเด็กเล่น	3.57	0.54	5	มาก
2. ด้านห้องเรียน	3.62	0.54	4	มาก
3. ด้านกระบวนการเรียนรู้	4.20	0.70	1	มาก
4. ด้านหนังสือแบบฝึกหัดและใบงาน	4.08	0.80	2	มาก
5. ด้านสื่อนวัตกรรมที่กระตุ้นสมอง	4.00	0.64	3	มาก
รวม	3.89	0.40		มาก

จากตารางที่ 2 แสดงว่า การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.20$) ด้านหนังสือแบบฝึกหัดและใบงาน ($\bar{X} = 4.08$) ด้านสื่อ นวัตกรรมที่กระตุ้นสมอง ($\bar{X} = 4.00$) ด้านห้องเรียน ($\bar{X} = 3.62$) ด้านสนามเด็กเล่น ($\bar{X} = 3.57$)

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยแยกเป็นรายด้าน

ตัวแปร	y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅
y	1.000					
X ₁	.501**	1.000				
X ₂	.571**	.561**	1.000			
X ₃	.548**	.217**	.572**	1.000		
X ₄	.511**	.615**	.684**	.323**	1.000	
X ₅	.443**	.271**	.767**	.752**	.424**	1.000

**p < .01

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับ การจัดการศึกษา

ระดับปฐมวัย โดยใช้สมอเป็นฐานใน โรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยใช้สมอเป็นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการ ด้านบุคลากร และด้านสภาพแวดล้อม

6. การอภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่สมควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราด โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราด มีการจัดสรรงบประมาณเพียงพอและเหมาะสมต่อการดำเนินงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน เครื่องใช้สำหรับเด็กอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ประกอบกับผู้บริหารมีการมอบหมายงานให้แก่ครูและบุคลากร ได้อย่างชัดเจนและตรงกับความรู้ความสามารถ ส่วนครูก็มีเทคนิควิธีสอน และเลือกใช้สื่อการสอนที่เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บรรจบ บุญจันทร์ (2556 : 38) ที่ระบุไว้ว่า การบริหารเป็นการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและสมาชิกในองค์กร เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรและสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภากร ยืนยง (2560 : 77) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวม อยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมอเป็นฐานใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราด โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราด จัดให้มีเครื่องเล่นที่หลากหลายมีฐานที่เหมาะสมที่ช่วยพัฒนาการของร่างกาย และมีการทาสีผนังห้องเรียนที่มีสีสัน กระตุ้นความสนใจและเปิดสมองของเด็ก ประกอบกับมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหาข้อมูลด้วยเทคนิค แปลกใหม่ มีการใช้หนังสือเรียนที่มีคุณภาพทั้ง เพื่อกระตุ้นนักเรียนให้เกิดความสนใจ และมีจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยนำเสนอข้อมูลและเนื้อหาบนพื้นที่หลากหลาย ประกอบกับครูได้จัดทำ สื่อการเรียนรู้ที่เพียงพอให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกิดานันท์ มลิทอง (2554 : 88) กล่าวว่า วัสดุอุปกรณ์เป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญที่ส่งผลต่อผู้เรียน เช่น ช่วยกระตุ้นความสนใจให้กับผู้เรียน และการใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ประกอบการเรียนการสอนช่วยให้บรรยากาศในการสอนน่าสนใจยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพรรณิกา จันทเพชร (2559 : 60) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้แบบใช้สมอเป็นฐานของ โรงเรียน แกนน่า สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า สภาพในการดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบใช้สมอเป็นฐานของ โรงเรียนแกนน่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 พบว่าการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยใช้สมอเป็นฐานใน โรงเรียน พบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมอเป็นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ เมื่อปัจจัยการบริหารสถานศึกษามีค่าเพิ่มขึ้นการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมอ เป็นฐานก็จะมากขึ้นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการนำนโยบายเรื่อง

การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานมาปฏิบัติงานในโรงเรียนนั้นต้องอาศัยทรัพยากรทางการศึกษา ซึ่งทรัพยากรทางการศึกษาถือว่าเป็นปัจจัยการบริหารสถานศึกษาโดยผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษา และสามารถบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุตามจุดมุ่งหมาย ในแต่ละด้าน ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยด้านบุคคล ด้านวัสดุ อุปกรณ์ ด้านงบประมาณ ด้านการจัดการ และด้านสภาพแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมคิด บางโม (2547 : 20) กล่าวว่า การจัดการหรือการบริหารกิจการต่างๆ จำเป็นต้องมีทรัพยากรเป็นปัจจัยพื้นฐานทางการจัดการ ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และการจัดการ (Method) หากผู้บริหารไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาก็อาจทำให้ไม่สามารถบริหารจัดการการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ได้ตามจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้ หรืออาจทำได้แต่ไม่ได้ประสิทธิภาพ ดังนั้นการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียนจะมีประสิทธิภาพหรือประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น ต้องอาศัยปัจจัยการบริหารสถานศึกษาเป็นตัวส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความสำเร็จ ดังนั้นจึงทำให้ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวารกรณ์ เน่าเพชร (2558 : 73) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

7. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สามารถสรุปผลได้ดังนี้

- 1) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกาจัดการ และด้านวัสดุอุปกรณ์ ตามลำดับ
- 2) ผลการวิเคราะห์การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านหนังสือแบบฝึกหัดและใบงาน ด้านสื่อนวัตกรรมที่กระตุ้นสมอง ด้านห้องเรียน และด้านสนามเด็กเล่น ตามลำดับ
- 3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยใช้สมองเป็นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ เมื่อปัจจัยการบริหารสถานศึกษามีค่าเพิ่มขึ้น การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานก็จะมากขึ้น โดยมีความสัมพันธ์กันเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดการ ด้านบุคลากร และด้านสภาพแวดล้อม

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการศึกษายปัจจัยการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ด้านวัสดุอุปกรณ์ มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีการจัดหา จัดซื้อ จัดจ้าง จัดทำเองและ แลกเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์มาใช้ในโรงเรียนอย่างเหมาะสมและถูกต้องตามระเบียบ ตลอดจนควรมีการ

ซ่อมแซมบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ เพื่อที่จะได้มีวัสดุอุปกรณ์ใช้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ

2. จากการศึกษากิจการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ด้านสนามเด็กเล่น มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา จึงควรจัดสรรแบ่งพื้นที่การเล่นหรือทำเครื่องหมายสำหรับพื้นที่เล่น เพื่อแยกเป็นสัดส่วน เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่เล่นได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนควรจัดให้มีการตรวจสอบสภาพ ความปลอดภัยของสนามและเครื่องเล่นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มความปลอดภัยแก่เด็กได้อย่างดียิ่งขึ้น

3. จากการศึกษความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดพบว่า ด้านงบประมาณ มีความสัมพันธ์กับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐานในโรงเรียน อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ เพื่อเป็นการจัดให้มีแผนการใช้จ่ายเงินของโรงเรียนที่เหมาะสมและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษารายนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษา เชิงคุณภาพเพื่อที่จะได้ข้อมูลที่เจาะลึกเพิ่มมากยิ่งขึ้น

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เท่านั้น ในการศึกษารายนี้ต่อไปควรมีการศึกษารูปปฐมวัยในโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษารายอื่น เพื่อจะได้นำผลการศึกษาที่ได้มาเปรียบเทียบความแตกต่าง และเพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ถูกต้องและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

8. กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสวัสดิ์ ศิริศาสนันท์ ประธานที่ปรึกษา ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่งและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และตลอดจนขอขอบพระคุณ ครูปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ที่ได้ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

คุณประโยชน์อันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดามารดาของผู้วิจัยที่ได้ให้กำลังใจและสนับสนุนมาโดยตลอด อีกทั้งบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ที่ดีให้แก่ผู้วิจัย

9. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

กฤษณา สมะวรรณชนะ. (2547). *เอกสารประกอบการสอนปฐมวัย*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

กิดานันท์ มลิทอง. (2554). *เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธานีพร ศิลป์จารุ. (2560). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS*. กรุงเทพฯ: บิสมิเนสอาร์ แอนด์ดี.
- บรรจบ บุญจันทร์. (2556). *การบริหารสถาบันเพื่อความเป็นเลิศ*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วราภรณ์ เน่าเพชร. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ปทุมธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิภาพร ชื่นยง. (2560). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2553). *การพัฒนาการเรียนการสอนภาควิชาหลักสูตรและการสอน*. มหาสารคาม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมคิด บางโม. (2547). *หลักการจัดการ*. กรุงเทพฯ: นาอักษรการพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (2560). *แผนกลยุทธ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด*. ตราด : สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุพรรณิกา จันเพชร. (2559). การดำเนินการจัดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานของโรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. 5th ed. New York : Harper Collins.
- Krejcie, R.V., & Morgan D.W. 1970. "Determining sample size for research activities." *Education and Psychology Measurement*, 30(3), 607-608.